

ÖZET

Yer kavramı, insanın Yerküre üzerinde var oluşundan günümüze kadar dönüşmeye devam etmektedir. Birey tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda mekân, yer kavramı ile ifade edilir. Yer kavramı, insanlığın gelişimiyle dönüşen mekânsal çevrede farklı ölçekler üzerinden değerlendirilmektedir. İlk bölümde mekân ve yer kavramlarının anlamsal açıdan incelendiği tez çalışmasında, yer kavramının gelecekte anlamlandırılacağı ölçeğe ilişkin kavramsal değerlendirmenin yapılması amaçlanmıştır.

Çalışmanın ikinci ve üçüncü bölümlerinde mekânın üretildiği ve yerin anlam kazandığı farklı ölçekler değerlendirilerek, yer kavramının oluşumunu etkileyen unsurlarla birlikte birey ve yer ilişkisi incelenmiştir. Ayrıca, çalışmanın üçüncü bölümünde yer kavramının dönüşümüne ilişkin değerlendirme yapılmıştır.

Mekân ve yer kavramları, mimari üretimlerle oluşan durum ve kullanımların değerlendirilmesi üzerinden tartışılmaktadır. Yerküre dışında yaşam alanlarının inşa edilmesi geleceğe ilişkin insanların hedeflerini oluşturmaktadır. Bu hedefler, mimarlık üretimlerinin de gelecekte tasarlanacağı çevrelerin keşfini içermektedir. İnsanlığın çok gezegenli bir tür olma arzusuyla Yerküre dışında mekân üretim çalışmaları yapılacaktır. Bu kapsamda, geleceğin Yerküre ve dışında oluşturulacak mekânsal çevresinde, bireyin anlamlandırma ölçeği yeni bir boyut kazanacaktır. Bununla birlikte yer kavramı, kavranan yeni sınırlar içerisinde tartışılacaktır.

Bu çalışmada, yer kavramının gelecekte tanımlanacağı sınırların değerlendirilmesi için Asimov'un Galaktik İmparatorluk Serisi üzerine bir inceleme yapılmıştır. Geleceğe ilişkin kavramsal sınırlar, bilim kurgunun mekânsal öngörülerini üzerinden değerlendirilmiştir. Mekân ve yer kavramları ile ilgili araştırılan veriler ve örneklem üzerinde yapılan inceleme sonucunda oluşan değerlendirme, sonuç bölümünde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mekân, Yer, Yok-Yer, Uzay Mimarlığı, Bilim Kurgu Edebiyatı, Yerin Dönüşümü

SUMMARY

The concept of place has been evolving since the emergence of humans on Earth and continues to do so today. Through individual assessments, space is expressed by the concept of place. The concept of place is evaluated on different scales within the spatial environment that has transformed alongside the development of humanity. In the first chapter of this thesis, in which the concepts of space and place are analyzed from a semantic perspective, the aim is to carry out a conceptual evaluation regarding the scale at which the concept of place will be interpreted in the future.

In the second and third chapters of the study, the scales at which space is generated and place acquires meaning are evaluated, examining the individual–place relationship along with the factors influencing the formation of the concept of place. Additionally, the third chapter includes an evaluation of the transformation of the concept of place.

The concepts of space and place are explored through an evaluation of the conditions and uses shaped by architectural production. The construction of living environments beyond Earth constitutes humanity's future goals. These goals also involve the discovery of environments in which architectural productions will be designed in the future. With humanity's aspiration to become a multi-planetary species, efforts to create built environments beyond Earth will be undertaken. In this context, the scale at which the individual interprets the spatial environment of the future, on Earth and beyond, will gain a new dimension. Accordingly, the concept of place will be discussed within these newly conceived boundaries.

In this study, an analysis of Asimov's Galactic Empire Series has been conducted to evaluate the boundaries within which the concept of place may be defined in the future. Conceptual boundaries related to the future are assessed through the spatial projections of science fiction. The evaluation, shaped by the research data and sampling related to the concepts of space and place, is presented in the conclusion section.

Key Words: Space, Place, Non Places, Space Architecture, Science Fiction Literature, Transformation of Place